

Til lovforslag nr. L 162

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Transportudvalget den 5. maj 2015

Betænkning

over

Forslag til jernbanelov

[af transportministeren (Magnus Heunicke)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 17 ændringsforslag til lovforslaget. Transportministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-4, 9, 11, 12 og 15-17. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5-8, 10, 13 og 14.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 11. marts 2015 og var til 1. behandling den 26. marts 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transportministeren sendte den 22. december 2014 dette udkast til udvalget, jf. TRU alm. del – bilag 103. Den 18. marts 2015 sendte transportministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

KL,

Thomas Albøg Olsen og

Carl Dixen Pedersen, Greve.

Transportministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har KL og Carl Dixen Pedersen, Greve, mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til transportministeren til mundtlig besvarelse, som denne besvaret i et samråd med udvalget den 5. maj 2015.

Transportministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der dannede grundlag for ministerens besvarelse af spørgsmålene, og et supplerende notat med en beskrivelse af bl.a. Havarikommissionens rolle og et sikkerhedsforum i regi af Trafikstyrelsen, jf. L 162 – bilag 13 og 14.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til transportministeren til skriftlig besvarelse, hvoraf denne har besvaret 11 spørgsmål, mens de resterende spørgsmål forventes besvaret inden 2. behandlingen af lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af transportministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) stemmer hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af transportministeren stillede ændringsforslag nr. 3, 9 og 11 og de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at idet et flertal i udvalget vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag, kan EL hverken stemme for eller imod det samlede lovforslag. På trods af gode tiltag og intentioner i lovforslaget er EL af den overbevisning, at lovforslaget – uden EL's foreslåede ændringer – kan komme til at kompromittere jernbanesikkerheden på lidt længere sigt. Havarikommissionen skal ikke længere undersøge mindre uheld og hændelser, men vi anerkender, at det kan Havarikommissionen gøre, hvis den finder det hensigtsmæssigt. Det bliver imidlertid hurtigt et spørgsmål om ressourcer, og da centraladministrationen er udsat for løbende besparelser

og nedskæringer, tror EL ikke på, at Havarikommissionen på lidt længere sigt kan opretholde muligheden for også at undersøge uheld, hændelser og uhensigtsmæssigheder, og således vil Havarikommissionen ikke fungere som det nødvendige opsamlingssted for viden og erfaring i forhold til de begivenheder, som udfordrer jernbanesikkerheden.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af transportministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 49

1) I stk. 1 indsættes efter »skaden«: »eller dødsfaldet«.
[Sproglig præcisering]

Til § 69

2) Overskriften før paragraffen affattes således:

»Alkohol og andre bevidsthedspåvirkende stoffer m.v.«
[Ensartet sprogbrug i forhold til § 69, stk. 1, nr. 3 og 4]

Af transportministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 72

3) Efter »sikkerhedsgodkendelsen« indsættes: »eller en godkendelse, jf. § 60, stk. 2«.
[Udvidelse af mulighed for at udstede påbud for manglende overholdelse af godkendelse]

Af transportministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 78

4) I stk. 2 og 3 indsættes efter »uregelmæssigheder«: »på jernbaneområdet«.
[Ensartet sprogbrug i forhold til § 78, stk. 1]

Af et mindretal (EL):

Til § 81

5) I stk. 1 ændres »alvorlige« til: »hændelser og«.
[Havarikommissionen skal undersøge både hændelser og ulykker]

6) Stk. 2 udgår.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

Til § 103

7) I stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »organisering«: », fysiske placering«.
[Fysisk adskillelse af Jernbanenævnet og andre parter]

8) I stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »uafhængigt af«: »og placeret fysisk adskilt fra«.
[Fysisk adskillelse af Jernbanenævnet og andre parter]

Af transportministeren, tiltrådt af udvalget:

9) Efter stk. 4 indsættes som nyt stykke:
»Stk. 5. Formanden for Jernbanenævnet skal være dommer. Formanden udpeges af vedkommende retspræsident.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.
[Kompetencekrav til formanden]

Af et mindretal (EL):

10) Efter stk. 5 indsættes som nyt stykke:
»Stk. 01. Jernbanenævnet betjenes af sit eget, selvstændige sekretariat.«
[Jernbanenævnet betjenes af eget sekretariat]

Af transportministeren, tiltrådt af udvalget:

11) I stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »medlemmer« til: »øvrige medlemmer, jf. stk. 5.«.
[Konsekvensrettelse som følge af det foreslåede nye stk. 5]

Af transportministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 109

12) I stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »samt«: »en årlig aktivitetsafgift på«.
[Ensartet sprogbrug i forhold til § 109, stk. 4, 1. pkt.]

Af et mindretal (EL):

Til § 113

13) I stk. 4 indsættes efter »og at Jernbanenævnets afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed«: », jf. dog stk. 01.«.
[Opretholdelse af klageadgang til Jernbanenævnet]

14) Efter stk. 4 indsættes som nyt stykke:
»Stk. 01. Sikkerhedsafgørelser inden for jernbaneområdet truffet af Trafikstyrelsen eller tilsvarende myndighed kan påklages til Jernbanenævnet.«
[Opretholdelse af klageadgang til Jernbanenævnet]

Af transportministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 115

15) I stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »indbringes«: »for domstolene«.

[Sproglig præcisering]

Til § 116

16) I stk. 1, nr. 3, ændres »Havarikommissionen« til: »Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbane«.

[Sproglig præcisering]

Til § 126

17) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 4, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres to steder »stk. 4« til: »stk. 3«.

[Rettelse af henvisningsfejl]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 2, 4, 12, 15 og 16

Der er tale om sproglige præciseringer, som gør bestemmelserne mere letlæselige eller sikrer ensartet sprogbrug i forhold til andre bestemmelser i lovforslaget. Der er med disse ændringer ikke påtænkt ændringer i retstilstanden.

Til nr. 3

Der foreslås, at § 72 i det fremsatte lovforslag præciseres, således at det klart fremgår af bestemmelsen, at Trafikstyrelsen ligeledes kan udstede påbud, såfremt en indehaver af et sikkerhedscertifikat, jf. § 58, eller en indehaver af en sikkerhedsgodkendelse, jf. § 59, ikke opfylder vilkår fastsat i en godkendelse omfattet af § 60, stk. 2. Trafikstyrelsen får derved mulighed for at udstede påbud om, at indehavere af sikkerhedscertifikat eller sikkerhedsgodkendelse skal foretage de nødvendige foranstaltninger for at opfylde et vilkår fastsat i en godkendelse straks eller inden for en nærmere angivet tidsfrist.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til § 72 og de almindelige bemærkninger, punkt 2.6.2.2.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget skal Havarikommissionen undersøge både hændelser, mindre ulykker og alvorlige ulykker. Lovforslaget som fremsat lægger ellers op til, at Havarikommissionen kun involveres i alvorlige ulykker i form af tog-sammenstød eller -afsporinger, som resulterer i mindst én dræbt eller mindst fem alvorligt tilskadekomne eller skade på rullende materiel, infrastruktur eller miljø for mindst 2 mio. euro. Hændelser og ulykker under denne »bagatelgrænse« vil – med det fremsatte lovforslag – skulle undersøges af jernbanevirksomhederne og infrastrukturforvalterne selv.

Ændringsforslaget vil sikre, at der ikke opstår en interessekonflikt, hvor eventuelle parter i en ulykke – jernbanevirksomheder og/eller infrastrukturforvaltere – skal undersø-

ge sig selv, og samtidig sikres, at den erfaring og læring, som myndighederne kan drage af mindre hændelser og ulykker, vil indgå i det løbende sikkerhedsarbejde på jernbanen, så også de mere alvorlige ulykker kan forebygges og forhåbentlig undgås.

Til nr. 6

Dette er en konsekvens af, at Havarikommissionen undersøger både hændelser og ulykker – ikke kun alvorlige ulykker – jf. ændringsforslag nr. 5.

Til nr. 7, 8 og 10

Ændringsforslagene sikrer Jernbanenævnets uafhængighed fra andre myndigheder og eventuelle parter i sager, både i forhold til fysisk placering og sekretariatsbetjening.

Til nr. 9

Det foreslås, at formanden for Jernbanenævnet skal være dommer, og at formanden til forskel fra nævnets øvrige medlemmer udpeges af vedkommende retspræsident. Det vil sige, at udpegning af formanden sker ved en dertil tilforordnet retspræsident i overensstemmelse med retsplejelovens § 47 a. Det følger heraf, at en dommer kan varetage hvervet, hvis det er bestemt ved lov. Den foreslåede bestemmelse tilvejebringer denne hjemmel.

Det bemærkes endvidere, at udpegningen af en dommer som formand understøtter opfyldelse af kravet i omarbejdningen af 1. jernbanepakke, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde, om, at Jernbanenævnet skal være uafhængigt. Endvidere sikrer den foreslåede udpegning af en dommer, at formanden har de fornødne juridiske kvalifikationer til at varetage hvervet.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring i stk. 5, der bliver stk. 6, skyldes, at det efter det fremsatte lovforslag var hensigten, at erhvervs- og vækstministeren efter høring af transportministeren skulle udpege alle Jernbanenævnets medlemmer, herunder også formanden. Som konsekvens af lovforslaget til et nyt stk. 5, hvorefter formanden for nævnet udpeges af vedkommende retspræsident, fastslås det, at erhvervs- og vækstministeren alene skal udpege – og i den forbindelse høre transportministeren over – Jernbanenævnets øvrige medlemmer. Der henvises til det fremsatte lovforslags bemærkninger herom.

Til nr. 13 og 14

Ændringsforslagene opretholder muligheden for at påklage sikkerhedsafgørelser til Jernbanenævnet, så eventuelle klager ikke tvinges til en potentielt dyr og langsommelig proces ved domstolene. Ændringsforslagene forudsætter, at Jernbanenævnet har eller tilføres de nødvendige kompetencer til at løfte denne opgave. Såfremt ændringsforslaget vedtages ved 2. behandling, fremsætter spørgeren om nødvendigt ændringsforslag med konsekvensændringer til lovforslaget.

Til nr. 17

Der er tale om at rette to henvisningsfejl, som følge af at stykkerne rykkes med de foreslåede ændringer i § 4 i lov om Sund og Bælt Holding A/S.

Jens Joel (S) Karin Gaardsted (S) Rasmus Horn Langhoff (S) fmd. Mette Reissmann (S) Orla Hav (S) Rasmus Prehn (S)

Anne Sina (S) Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV) Lone Loklindt (RV) Anne Baastrup (SF) Jonas Dahl (SF)

Henning Hyllested (EL) Per Clausen (EL) Lars Dohn (EL) Thomas Danielsen (V) Martin Geertsen (V)

Flemming Damgaard Larsen (V) nfm. Lars Christian Lilleholt (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V)

Hans Christian Schmidt (V) Kim Christiansen (DF) Morten Marinus (DF) Mette Hjerminde Dencker (DF)

Leif Mikkelsen (LA) Villum Christensen (LA) Mike Legarth (KF) Tom Behnke (KF)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 162

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra transportministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Henvendelse fra Carl Dixen Pedersen, Greve, og KL
4	Ændringsforslag fra transportministeren
5	Henvendelse af 23/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve
6	Henvendelse af 27/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve
7	Henvendelse af 28/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve
8	1. udkast til betænkning
9	Henvendelse af 29/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve
10	Henvendelse af 29/4-15 fra Thomas Albøg Olsen
11	2. udkast til betænkning
12	Henvendelse af 4/5-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve
13	Talepapir fra samrådet den 5/5-15 om Havarikommissionens rolle, jf. L 162 - samrådssp. A, B, C og D, fra transportministeren
14	Notat om Havarikommissionens undersøgelsesforpligtelse, fra transportministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 162

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren vil redegøre for og vurdere, om det er lovligt, i overensstemmelse med EU-reglerne og ikke mindst hensigtsmæssigt at lade Jernbanenævnet sekretariatsbetjene af Trafikstyrelsen, til transportministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelse fra Carl Dixen Pedersen, Greve, og KL, til transportministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om indskrænkelse af Havarikommissionens ansvarsområde, til transportministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan Europa-Kommissionen stiller sig i forhold til den ordning, som foreslås med lovforslaget i forhold til Jernbanenævnets sekretariatsbetjening, til transportministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren vil fremlægge den skriftlige korrespondance, som ministeriet har haft med Europa-Kommissionen, til transportministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om at opremse to løsningsmodeller på problemstillingen vedrørende Jernbanenævnets sekretariatsbetjening, til transportministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om kommentar til henvendelse af 23/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve, til transportministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om kommentar til henvendelse af 27/4-15 fra Carl Dixen Pedersen, Greve, til transportministeren, og ministerens svar herpå

- 9 Spm. om kommentar til henvendelse af 28/4-15 fra Carl Dixen Peder-
sen, Greve, til transportministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelse af 29/4-15 fra Carl Dixen Peder-
sen, Greve, til transportministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om svarskrivelsen fra transportministeren til transportkommis-
særen forventes at ville udløse en reaktion fra denne i form af nye
skrivelser/henvendelser, evt. i form af nye møder – herunder om den
oprindelige henvendelse fra Europa-Kommissionen har potentiale til
at udløse en pilotskrivelse derfra, til transportministeren, og ministe-
rens svar herpå
- 12 Spm. tilbagetaget
- 13 Spm. tilbagetaget
- 14 Spm. om kommentar til henvendelsen af 4/4-15 fra Carl Dixen Peder-
sen, Greve, såfremt denne giver anledning til yderligere kommentarer,
til transportministeren
- 15 Spm. om at kommentere ændringsforslag 5, til transportministeren

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 162

Samråds- spm.nr.

Titel

- A Samrådsspm. om, hvad årsagerne er til, at der med lovforslaget lægges
op til, at Havarikommissionen kun skal undersøge alvorlige ulykker,
mens andre hændelser undersøges af jernbanevirksomhederne og in-
frastrukturforvalterne, til transportministeren
- B Samrådsspm. om en redegørelse for de sikkerhedsmæssige aspekter
ved ændringen, hvor Havarikommissionen kun skal undersøge alvorli-
ge ulykker, til transportministeren
- C Samrådsspm., om der er tale om et ressourcspørgsmål, når der læg-
ges op til, at Havarikommissionen fremover kun skal undersøge alvor-
lige ulykker på baneområdet og ikke mindre hændelser, til transport-
ministeren
- D Samrådsspm. om en redegørelse for de sikkerhedsmæssige conse-
kvenser, såfremt 4. jernbanepakke medfører øget udbud af banedrif-
ten, når jernbanevirksomhederne, som L 162 lægger op til, selv skal
undersøge hændelser på banen, til transportministeren